

ESCHATOLOGIE

Eschatologie

= de leer der laatste dingen.

↳ Veel variatie in leringen hierover / veel verschillende interpretaties. Enkelens worden gevoed door Bijbelse inzichten, anderen door niet-Bijbelse ☹

= de uitwerking van de soteriologie (verlossingsleer), waarbij de heilsgeschiedenis tot een climax komt in de toekomst.

GEWORTELD IN HET OUDE TESTAMENT.

BELOFTE

De eschatologie begint in Genesis en eindigt in Openbaring.

God schiep de aarde en het was goed.

God schiep de mens – naar zijn evenbeeld – en het was zeer goed.

De mens schiep de zonde en dat was niet goed, zelfs zeer slecht.

De zonde schiep een breuklijn der dood door de hele schepping en tussen de relatie God – mens.

God beloofde de komst van een slangedoder en een hersteller van de schepping.

God schiep vijandschap tussen het zaad van de vrouw en dat van de slang.

God zelf zou het zaad worden (= Jezus Christus) dat de slang zou vernietigen.

God zelf zal zorgen voor een nieuwe, herstelde, zondevrije schepping.

Genesis 3:15 → *En ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen.*

Van Genesis tot Openbaring zien we het verhaal van de (geestelijke) strijd tussen het zaad van de vrouw en het zaad van de slang. Op Golgotha werden zowel de hiel van Jezus als de kop (= macht) van de slang vermorzeld. Op Golgotha werd de belofte voor een deel ingelost. De wederkomst brengt de uiteindelijke en complete vervulling van de Genesis-belofte.

VERBOND

Om die belofte uit te werken en tot werkelijkheid te doen komen stelde God het Verbond in: een heilige overeenkomst tussen God en enkele specifieke personen en het volk Israël:

1) **Noach** → Gen 9.

“Ik zal de aarde niet nog eens verwoesten. Als teken van deze belofte geef ik jullie de regenboog.”

2) **Abra(ha)m** → Gen 12, 15 en 17.

Het is door Abram heen dat God een bijzonder werk wil doen om de hele wereld tot zegen te zijn. Uit zijn zaad zal een volk voortkomen dat een land in ontvangst zal nemen dat God voor hen bestemd heeft. Hiermee zet God het zaad apart.

Gen. 22:16-18 → *Ik zweer bij Mijzelf, luidt het woord des HEREN: omdat gij dit gedaan hebt, en uw zoon, uw enige, Mij niet onthouden hebt, zal Ik u rijkelijk zegenen, en uw nageslacht zeer talrijk maken, als de sterren des hemels en als het zand aan de oever der zee, en uw nageslacht zal de poort zijner vijanden in bezit nemen. En met uw nageslacht zullen alle volken der aarde gezegend worden, omdat gij naar mijn stem gehoord hebt.*

- 3) **Mozes.** → Exodus 20 – Deut 5.
 Door Mozes heen geeft God de Thora en de Tabernakel/Tempeldienst. Hiermee geeft God aan hoe er naar zijn wil geleefd moet worden en hoe er onder het oordeel uitgekomen kan worden → door offers (later: Golgotha). God openbaart de verlossingsgeschiedenis (= het ontvangen van vergeving) door dit volk heen.
- 4) **David.** → 2Samuel 7.
 Er zal altijd een koning op de troon zitten die stamt uit het geslacht van David. Sterker nog: er zal een eeuwige koning komen, in de lijn van David, die alles zal herstellen.
 ↪ Duidelijke toekomstverwachting.
 ↪ Deel van de vervulling van Gods beloften.
- 5) **Nieuwe Verbond.** → Jeremia 31.
 De profeten spreken over:
- het oordeel over zonde,
 - Gods plan van herstel en redding,
 - De komst van een gereinigd en nieuw Jeruzalem.

God belooft een Nieuw Verbond (in relatie tot het Sinaï-Verbond met Israël) te sluiten met het huis van Juda en Israël. Dit betekent concreet: een nieuw hart (om Gods wil te doen) en de vergeving van zonde.

Jeremia 31:31-34 → *Zie, de dagen komen, luidt het woord des HEREN, dat Ik met het **huis van Israël en het huis van Juda** een **nieuw verbond** sluiten zal. Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vaders gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord des HEREN. Maar dit is het verbond, dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord des HEREN: **Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen** en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. Dan zullen zij niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren: Kent de HERE: want zij allen zullen Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen, luidt het woord des HEREN, want **Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonde niet meer gedenken.***

- **Messiaanse thema's:**
- a) De zoon van David.
 Een nakomeling van David zal eeuwig regeren vanuit het nieuwe Jeruzalem.
- b) De Knecht des Here → Jesaja 53.
 Deze lijdende knecht zal heil brengen. De vraag is of met deze Knecht het volk Israël als geheel moet worden gezien, of als één persoon die voortkomt uit het volk. Vanuit het NT weten we dat dit Jezus is.
- c) De 'Dag des Here'.
 Op de laatste dag van de schepping (de climax van de huidige schepping dus) komt de Messias en die zal het oordeel over Israël en de volken uitspreken.
 Daarom, zegt Joël: Bekeer je! Anders zul je onder dat oordeel vallen. Roep dus de Naam des Here aan en er zal redding zijn, verlossing van deze toorn.

Thema: Het toekomstige oordeel & heil over de aarde.

God zal komen met

1. het oordeel over de zonde en
2. het herstel van de relatie tussen God en mens = het herstel van de schepping.

Dit is van toepassing op:

1. Israël en
2. de volken. (Jes 25:6-9).

*Jesaja 49:6 → Hij zegt dan: Het is te gering, dat gij Mij tot een knecht zoudt zijn om de stammen van **Jakob** weder op te richten en de bewaarden van **Israël** terug te brengen; Ik stel u tot een **licht der volken**, opdat mijn heil reike tot het einde der aarde.*

Dit zal gebeuren in de {eschaton} = de laatste der dagen (“in / op die dag ...”)

Joodse eschatologie: als de Messias komt, vindt er meteen het oordeel plaats.

Christelijke eschatologie: als Christus voor de 2^e keer komt, zal er een oordeel plaatsvinden.

Er zal een *beoordeling* van de christenen plaatsvinden en er zal een oordeel komen (Grote witte troon-oordeel) waarbij alle niet-gelovigen (vanuit de volken en vanuit Israël) *veroordeeld* worden.

Het herstel zal een geheel nieuwe manier van leven betekenen. De vloek der zonde zal teruggedraaid worden – natuurlijk via de Messias = Jezus = Kruis – en er zal een opstanding der doden + een nieuwe schepping zijn (Jes 2:1-5, 4:2-6, 11:1-10, 26:19).

Jes 65:17 → Want zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; aan wat vroeger was, zal niet gedacht worden, het zal niemand in de zin komen. Maar gij zult u verblijden en juichen voor eeuwig over hetgeen Ik schep. Ik schep Jeruzalem tot jubel en Zijn volk tot blijdschap.

VERVULD IN HET NIEUWE TESTAMENT

Alle OT-ische beloftes van oordeel en heil gaan in vervulling in en door de persoon van Jezus Christus.

Zijn 1^e komst = gedeeltelijke vervulling = vooral bevrijdend.

Zijn 2^e komst = volledige vervulling = bevrijdend en oordelend.

Johannes de Doper: “Het Licht is in de wereld gekomen.”

Jezus: “Het Koninkrijk Gods is nabijgekomen; bekeert u!” (o.a. Mar 1:15).

De wonderen en tekenen van Jezus waren de tekenen van het Messiaanse Koninkrijk (Matt 11:2-6).

Matt 11:5 → Blinden worden ziende en lammen wandelen, melaatsen worden gereinigd, doven horen, doden worden opgewekt en armen ontvangen het evangelie.

Ze zijn bedoeld om geloof in de persoon van Jezus op te wekken.

Jezus' 2° komst betekent het oordeel over de mensheid. Die dag zal er een blijvende scheiding komen tussen de onrechtvaardigen en de rechtvaardigen, tussen het zaad van de slang en het zaad van de vrouw / van God (Matt 13:15, 30, 41-43, 49).

Kenmerken van de wederkomst:

- **Tekenen** (Matteüs 24-25 / Marcus 13)
Het exacte moment van zijn wederkomst is niet te berekenen (Mar 13:31-32). Er zijn echter wel tekenen, door Jezus zelf aangegeven, die ons een indicatie geven van de dingen die nog zullen gebeuren vóór dat Hij terugkomt. Zoals bv:

Markus 13:2 → *En Jezus zei tot hem: Ziet gij deze grote gebouwen? Er zal geen steen op de andere gelaten worden, die niet zal worden weggebroken.*

Markus 14:62 → *En Jezus zei: Ik ben het, en gij zult de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende met de wolken des hemels.*

- **Het evangelie zal gepredikt worden.**
Matth. 24:14 → *En dit evangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde gekomen zijn.*

- **Het heil-historisch plan.**
Dit eeuwige plan komt tot zijn ultieme vervulling.

2 Tess 2:1 → *Maar wij verzoeken u, broeders, met betrekking tot de komst van onze Here Jezus Christus **en onze vereniging met Hem**,*

- **De antichrist.**
Met deze persoon (of onpersoonlijke machtsinstelling?) komt er ook een grote toename van de verdrukking der gelovigen. En vóór dat dé antichrist op het toneel zal stappen, zullen er al diverse voorgangers (mensen met de geest van de antichrist) bezig zijn geweest (Mar 13:20; 2Tess 2; 1Joh 2:18; Openb 13).

1 Joh. 2: 18 → *Kinderen, het is de laatste ure; en gelijk gij gehoord hebt, dat er een **antichrist** komt, zijn er nu ook **vele antichristen** opgestaan, en daaraan onderkennen wij, dat het de laatste ure is.*

- **Het 1000-jarig rijk:**
Moeten we dit letterlijk of literair-figuurlijk lezen? En wanneer zal het beginnen?

3 visies:

- 1] Pre-millennium : Jezus komt vóór het 1000-jarig rijk terug. ☺
- 2] Post-millennium : Jezus komt ná het 1000-jarig rijk terug. ☹
- 3] A-millennium : 1000 = symbolisch. Het is het Koninkrijk van God in jouw hart. De kerk heerst namens Christus op aarde (Luther, Calvijn). ☹

Hoe dan ook is het...

- 1] op aarde
- 2] met Jezus als de koning der koningen.
- 3] met een satan die gebonden is en geen invloed kan uitoefenen.
- 4] de volledige doorbraak van het koninkrijk van God.
- 5] de voorbode van de nieuwe hemel en nieuwe aarde.

□ **De toekomst van Israël:**

Vraag: is Israël blijvend Israël ... of is het opgenomen in de volken?

Enkele visies:

- 1] De kerk neemt de plaats van Israël in. ☹
- 2] Israël wordt toegevoegd aan de kerk. ☹
- 3] Israël en de kerk hebben een gescheiden pad, ieder hun eigen plan. ☺

□ **De opstanding der doden.**

□ **De herschepping.**

De schepping wordt een compleet vernieuwde schepping = een nieuwe hemel en aarde.

Hoofdthema:

De strijd tussen Gods zaad en het slangezaad waarin God het volk Israël (via Verbonden – beloftes en de Messias) gebruikt om Zijn doel te bereiken. ☺
